

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК З

Філіп Л.О. Філіпковська
(підпис) (ініціали та прізвище)
«03 серпня» 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Вступ до фаху

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент», «Логістика», «Управління проектами»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма Вступ до фаху

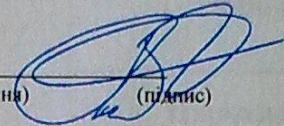
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент»
освітньою програмою «Менеджмент»

«27» серпня 2020 р., – 10 с.

Розробник: Прончаков Ю.Л., к.т.н., доцент 602

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

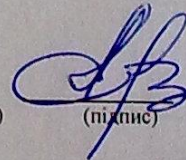
Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (№ 602)

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

А.В. Доронін

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 5,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> Спеціальність <u>073 «Менеджмент»</u> Освітня програма <u>«Менеджмент»</u> Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Обов’язкова
Кількість модулів 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів 2		2020/2021
Індивідуальне завдання контрольна робота (РК) «Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств» (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 80/165		1-й
		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента –5		40 години
		Практичні, семінарські*
		40 годин
		Лабораторні*
		годин
		Самостійна робота
		85 годин
		Вид контролю
		модульний контроль, залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 80/ 85.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: дати знання щодо можливостей формування ефективної управлінської діяльності на основі особистісної ефективності, показати місце та роль управлінського лідерства в системі організаційних відносин та надати інструментарій побудови проектної команди.

Завдання: є вивчити методи та засоби управління людськими ресурсами проектів, а також комунікаційні зв'язки між ними.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

ЗК2 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК9 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК10 - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК13 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК15 - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК3 - Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК4 - Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

СК6 - Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК15 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

РН14 – Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації

РН15 – Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності"

РН16 – Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

РН17 – Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, самоменеджмент, інформаційні системи і технології в управлінні організацією.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Студентське самоврядування.

Тема 1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку

Входження до Єдиного європейського простору. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні на ЗВО. Місце ЗВО у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності студентів у формуванні фахівців з менеджменту організацій і адміністрування.

Тема 2. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі

Етапи розвитку вищого навчального закладу. Стисла характеристика етапів розвитку ЗВО та факультетів. Прапор і герб ЗВО. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО. Ознайомлення з кафедрами ЗВО. Перелік профільюючих дисциплін окремих кафедр. Кадровий склад випускової кафедри.

Тема 3. Види і зміст навчальних занять

Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.

Тема 4. Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО

Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО. Інформаційні можливості сайту ЗВО. Навчальні структурні підрозділи. Асоціація випускників. Профспілка. Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів. Самостійна робота з книгою. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств

Тема 5. Особливості менеджменту як управлінської діяльності

Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту. Види менеджменту. Підходи до управління з точки зору різноманітних шкіл управління. Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту.

Тема 6. Організація роботи з персоналом підприємства

Кількісний та якісний склад кадрової служби. Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.

Тема 7. Функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.

Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства. Мотивація персоналу. Прийняття управлінських рішень. Організація антикризового управління. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції. Формування іміджу підприємства. Методи оцінки особистісних властивостей менеджера. Самовдосконалення. Самоменеджмент.

Модульний контроль.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання контрольна робота (РК) "Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств".

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1.Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Студентське самоврядування.					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку	14	5	5	-	4
Тема 2. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі	15	5	6	-	4
Тема 3. Види і зміст навчальних занять	15	5	6	-	4
Тема 4. Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО	15	5	6	-	4
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	61	22	23	-	16
Змістовний модуль 2.Роль менеджера у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств					
Тема 5. Особливості менеджменту як управлінської діяльності	19	6	6	-	7
Тема 6. Організація роботи з персоналом підприємства	18	5	6	-	7
Тема 7. Функції, типові завдання та уміння, якими повинен володіти менеджер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	15	5	5	-	5
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	54	18	17	-	19
Усього годин	115	40	40	-	35
Модуль 2					
Індивідуальне завдання - РК	50	-	-	-	50
Контрольний захід - залік	-	-	-	-	-
Усього годин	165	40	40	-	85

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України.Входження до Єдиного європейського простору. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS).	4

2	Етапи розвитку ХАІ. Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ВНЗ. Кадровий склад випускової кафедри.	3
3	Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ.	3
4	Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння.	4
5	Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення студентів.	3
6	Менеджмент як управлінська діяльність. Зміст менеджменту.	3
7	Школи менеджменту. Сучасні підходи щодо менеджменту.	4
8	Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників, формування соціально-психологічного клімату, складання планів розвитку ділової кар'єри.	4
9	Розробка стратегічних напрямів розвитку підприємства. Планування і прогнозування діяльності підприємства.	4
10	Мотивація персоналу.	4
11	Методи оцінки особистісних властивостей менеджера. Самовдосконалення. Самоменеджмент.	4
	Разом	40

7. Темилабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 - Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи..	10
2	Тема 2. - Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі	10
3	Тема 3. - Види і зміст навчальних занять	11
4	Тема 4 - Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ	10
5	Тема 5 - Місія підприємства, права та обов'язки підприємства.	15
6	Тема 6 - Оцінка кадрової політики підприємства, підвищення кваліфікації працівників, атестація працівників.	14
7	Тема 7 - Контроль виконання управлінських рішень. Вимоги до особистості менеджера.	15
	Разом	85

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання «Роль менеджменту у функціонуванні сучасних підприємств».

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, лабораторних робіт, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

11. Методи контролю

Поточний, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	6	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР	0...17	1	0...17
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

знати:

- усвідомлення студентами майбутньої сфери діяльності;
- зміст вищої освіти та фахової підготовки, комплексу фундаментальних і професійних знань;
- особливості організації та зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівців з менеджменту і адміністрування на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях у З;
- сутність навчального плану щодо підготовки означених фахівців;
- організацію виховної роботи у ЗВО, спрямованої на формування національної свідомості та гідності громадянина України, підвищенню рівня загальної культури, створення умов для розвитку особливості;
- історію та традиції ЗВО;
- роль випускової кафедри в підготовці фахівців;
- професійні обов'язки менеджера;
- галузеву специфіку змісту підготовки менеджерів.

вміти:

- вміти визначати місце, зміст і термін навчальної, комплексної бакалаврської, комплексної з фаху та переддипломної практик;
- вміти визначати місце стажування у забезпеченні ґрунтовних практичних умінь і навичок у підготовці фахівця;
- застосовувати нові технології навчання під час проведення усіх видів навчальних занять у вищому навчальному закладі та в організації самостійної роботи;
- вміти користуватися бібліотекою ЗВО;
- вміти співпрацювати з профспілковою організацією ЗВО.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати класифікацію наук, види наукової діяльності студентів, методи планування і прогнозування науки і економіки; основи методології НДР; методику НДР (етапи проведення досліджень; планування експерименту, підготовку і проведення експериментів, узагальнення і обробку експериментальних даних, порядок оформлення і захист результатів дослідження; основи бібліографії; систему організації труда наукових співробітників;

Добре (75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про принципи взаємодії між урядовими, науково-дослідницькими організаціями та бізнесом на прикладі найбільш розвинутих країн світу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати засоби підвищення ефективності науково-дослідного труда.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичне забезпечення дисципліни " Вступ до фаху" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. Ю. Л. Прончаков. - Харків, 2019. - 108 с. - режим доступу - http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_101Vstup3.pdf, що містить: конспект лекцій, каталог інформаційних ресурсів, методичні вказівки до виконання індивідуального завдання, завдання для самостійної роботи, теми та зміст практичних занять, питання для контрольних заходів....

14. Рекомендована література

Базова

1. Інформаційний пакет зі спеціальності(професійного спрямування).
2. Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. Командний менеджмент: навч. посіб. / Р.А. Аблязов, Г.І. Падурець, І.Б. Чудаєва – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2015. – 352 с.
3. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. Посібник / Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 524 с.
4. Балабанова Л.В. Організація праці менеджера: навч. посіб. / Л.Г. Балабанова О.П. Сардак. – К.: Професіонал, 2013. – 407.
5. Богатырева Л.Д. Стрельчук Е.Н., Тардаскина Т.Н. Основы менеджмента: Учебное пособие. Одесса: ОНАС им А.С.Попова, 2012 – 114 с
6. Вища освіта України і Болонський процес:навч.посіб./ М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук.-К.:Освіта України,2014.
7. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М. Г. Міненко М.А. Менеджмент: підручник. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, М.А. Міненко К.: Кондор-Видавництво, 2013. 690 с..
8. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
9. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2016. – 492 с.

Допоміжна

1. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.
2. Палеха Ю. І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / Ю. І. Палеха. – К. : Ліра-К. – 2015. – 346 с.
3. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.

Інформаційні ресурси.

1. Національна бібліотека України: <http://nbuv.gov.ua>
2. Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Законодавство України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
4. Центр навчальної літератури: www.cul.com.ua
5. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
6. Науково-технічна бібліотека ХАІ <https://library.khai.edu/>